

І. О. СЕДІКОВА, І. І. САВЕНКО, Д. В. СЕДІКОВ

**СУЧАСНА ПАРАДИГМА
ЦИФРОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
ПІДПРИЄМСТВ:
ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський національний технологічний університет

І. О. Седікова, І. І. Савенко, Д. В. Седіков

**СУЧАСНА ПАРАДИГМА
ЦИФРОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
ПІДПРИЄМСТВ:
ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ**

Монографія

Одеса
«Астропринт»
2025

У монографії висвітлено процеси трансформації управління в умовах стрімкого розвитку цифрових технологій. Авторський колектив досліджує новітні теоретико-методологічні аспекти цифрового менеджменту та моделі адаптації організацій до цифрової епохи. Окрем у увагу приділена питанням цифрової зрілості підприємств, впливу цифровізації на стратегічні рішення, трансформації ролі менеджера, а також кейсам практичного застосування цифрових технологій в українських реаліях в умовах війни. Видання буде корисним для науковців, управлінців, аспірантів, викладачів, IT-фахівців і всіх, хто прагне осмислити виклики та можливості цифрової трансформації менеджменту в Україні.

Колектив авторів:

І. О. Седікова, д. е. н., професор, завідувачка кафедри менеджменту і логістики (*Вступ, Розділ 1 «Теоретико-методологічні основи цифрового менеджменту підприємств», Висновки*), **І. І. Савенко**, д. е. н., професор, професор кафедри менеджменту і логістики (*Розділ 2 «Цифрова трансформація України: виклики, обмеження, можливості»*), **Д. В. Седіков**, доктор філософії (PhD), ст. викл. кафедри економічної теорії та фінансово-економічної безпеки (*Розділ 3 «Діджиталізація управління персоналом: досвід, тренди, підходи»*, *Розділ 4 «Практика впровадження цифрового менеджменту: український та міжнародний досвід»*)

Рецензенти:

О. О. Красноруцький, д. е. н., професор, в. о. директора Інституту тваринництва Національної академії аграрних наук України;
Ю. М. Мельник, д. е. н., професор кафедри фінансів, обліку та аудиту Одеського національного технологічного університету;
В. В. Добровольський, директор ТОВ «Одеський хлібозавод № 4»

Розглянуто та рекомендовано до видання на засіданні кафедри менеджменту і логістики (*протокол № 01 від 03.09.2025 р.*)

Розглянуто та рекомендовано до друку вченою радою Навчально-наукового інституту економіки, управління і бізнесу ім. Г. Е. Вейнштейна (*протокол № 3 від 13.10.2025 р.*)

Рекомендовано до друку вченою радою Одеського національного технологічного університету (*протокол № 3 від 21.10.2025 р.*)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЦИФРОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ	7
1.1. Еволюція парадигм менеджменту: від індустріального до цифрового суспільства	7
1.2. Нові парадигми менеджменту в умовах цифрової економіки	42
1.3. Цифрова революція в менеджменті знань: адаптація організацій до нової реальності	55
Список використаних джерел до розділу 1	76
2. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ, ОБМЕЖЕННЯ, МОЖЛИВОСТІ	82
2.1. Цифрова трансформація економіки України в умовах війни	82
2.2. Цифрова зрілість підприємств як основа трансформації бізнес-процесів в умовах викликів в Україні	91
2.3. Цифровізація логістики: нові технології управління та оптимізації	114
2.4. Цифрові логістичні інновації в збройних силах України	133
Список використаних джерел до розділу 2	158
3. ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ: ДОСВІД, ТРЕНДИ, ПІДХОДИ.....	165
3.1. Еволюція концепції менеджменту персоналом	165
3.2. Управління персоналом в умовах глобальних цифрових процесів	173
3.3. Зарубіжний досвід управління людськими ресурсами в умовах цифровізації	186
Список використаних джерел до розділу 3	194
4. ПРАКТИКА ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД	197
4.1. Успішні кейси цифрової трансформації українських підприємств	197
4.2. Організаційно-культурні виклики цифровізації в управлінських системах	216

4.3. Міжнародна практика цифрового менеджменту підприємствами.....	229
Список використаних джерел до розділу 4	256
ВИСНОВКИ.....	262

СУЧАСНА ПАРАДИГМА ЦИФРОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ

ВСТУП

У XXI столітті світ вступив у фазу глибокої цифрової трансформації, яка докорінно змінює всі сфери економічної діяльності, моделі управління та принципи функціонування підприємств. В умовах постійного технологічного розвитку цифровий менеджмент перетворився з інноваційної тенденції на обов'язкову умову виживання й конкурентоспроможності бізнесу. Використання цифрових інструментів, аналітики великих даних, штучного інтелекту, автоматизації процесів та платформених рішень стає наріжним каменем стратегічного управління підприємствами у різних галузях.

Перехід до цифрової моделі менеджменту – це не лише впровадження нових технологій, а й докорінна зміна парадигми управління. Він вимагає переосмислення ролі менеджера, структури організацій, способів прийняття рішень, моделей лідерства та взаємодії з ринком. Цифрова трансформація змінює не лише «зовнішню форму» бізнесу, а й внутрішню логіку його розвитку. Тому виникає нагальна потреба в комплексному осмисленні сучасної парадигми цифрового менеджменту як на теоретичному, так і на прикладному рівнях.

Метою монографії є всебічне вивчення теоретико-методологічних основ, організаційних моделей та інструментів цифрового менеджменту, розробка рекомендацій щодо ефективної трансформації управлінських систем підприємств в умовах цифрової економіки.

Наукова новизна полягає в наступному:

- обґрунтовано авторське визначення поняття *«цифровий менеджмент підприємства»* як цілісної системи управління, що базується на цифрових технологіях, динамічній адаптації та інтеграції в цифрову екосистему;
- запропоновано типологію моделей цифрової трансформації менеджменту на різних етапах зрілості підприємства;

СУЧАСНА ПАРАДИГМА ЦИФРОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ

– розроблено концептуальну модель управлінського переходу до цифрової парадигми із врахуванням чинників цифрової культури, гнучкості структури та управління знаннями;

– доведено взаємозв'язок між рівнем цифрової зрілості підприємства та ефективністю прийняття стратегічних управлінських рішень;

– здійснено апробацію практичних підходів до цифрової трансформації управління на прикладі підприємств України в умовах кризових викликів і війни.

Гіпотеза дослідження полягає в припущенні, що високий рівень цифрової зрілості управлінських систем підприємства є критичним чинником підвищення його адаптивності, стійкості та конкурентоспроможності в умовах нестабільного зовнішнього середовища.

Методи дослідження, використані в монографії: системного аналізу – для дослідження структури та взаємозв'язків цифрового менеджменту; моделювання – для побудови концептуальних і прикладних моделей цифрової трансформації; порівняльного аналізу – для вивчення міжнародного досвіду цифрового управління; експертного опитування – для оцінки практичної ефективності впроваджених цифрових рішень; контент-аналіз нормативних, аналітичних і стратегічних документів, що стосуються цифровізації управління.

Структура монографії побудована таким чином, щоб послідовно розкрити: теоретичні аспекти цифрового менеджменту; ключові інструменти та технології цифрової трансформації; нові моделі управління в цифрову епоху; практичний досвід впровадження цифрових рішень на підприємствах; управлінські виклики та напрями подальших досліджень. Монографія буде корисною для науковців, аспірантів, управлінців, ІТ-спеціалістів та всіх, хто цікавиться сучасними підходами до розвитку ефективного та стійкого бізнесу в цифрову епоху. Упевнені, що цей науковий доробок сприятиме формуванню нової управлінської культури, яка відповідає викликам часу та відкриває перспективи для сталого інноваційного зростання та відбудови України.

Седікова І. О.

С28 Сучасна парадигма цифрового менеджменту підприємств: від теорії до практики : монографія / І. О. Седікова, І. І. Савенко, Д. В. Седіков ; Одеський національний технологічний університет. — Одеса : Астропринт, 2025. — 264 с.

ISBN 978–617–8569–46–4

У монографії висвітлено процеси трансформації управління в умовах стрімкого розвитку цифрових технологій. Авторський колектив досліджує новітні теоретико-методологічні аспекти цифрового менеджменту та моделі адаптації організацій до цифрової епохи. Особливу увагу приділено питанням цифрової зрілості підприємств, впливу цифровізації на стратегічні рішення, трансформації ролі менеджера, а також кейсам практичного застосування цифрових технологій в українських реаліях в умовах війни. Видання буде корисним для науковців, управлінців, аспірантів, викладачів, ІТ-фахівців і всіх, хто прагне осмислити виклики та можливості цифрової трансформації менеджменту в Україні.

УДК 658:004/ 005.94:004

Наукове видання

**СЕДІКОВА Ірина Олександрівна,
САВЕНКО Ігор Іванович,
СЕДІКОВ Денис Вадимович**

**СУЧАСНА ПАРАДИГМА
ЦИФРОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
ПІДПРИЄМСТВ:
ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ**

Монографія

Надруковано з готового оригінал-макета
в авторській редакції

Завідувачка редакції *Т. М. Забанова*

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 15,35.
Тираж 300 прим. Зам. № 441 (124).

Видавництво і друкарня «Астропринт»
65091, м. Одеса, вул. Разумовська, 21
Тел.: (0482) 37-14-25, 33-07-17, (048) 7-855-855
e-mail: astro_print@ukr.net; www.astroprint.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 1373 від 28.05.2003 р.